

**Tertia Seraphica Vinea, Sive Tertius Ordo De Poenitentia
à S.P.N. Francisco institutus**

Pauck, Engelbert

Coloniae, 1720

Num. 29. Constitutio ab Innoc. XI. renovata circa obedientiam à Monialibus
præstandam Ministro Generali Ordinis Fratrum Minorum, Statutis tam
generalibus, quàm provincialibus: nec non circa Syndicos ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64103](#)

Advertendum iterum bene: quod tenore
hujus Brevis, nec Ecclesiis Capucinorum,
nec Ecclesiis Conventualium, aut Monialium
concedatur Indulgencia pro Festo Porti-
unculae; sed solis Ecclesiis Fratrum Minorum
de Obs. Reformatorum & Recollectorum.
*Hac duo Brevia habentur in Theatro Regula-
rium P. Angeli de Lantosca impressa Roma
1629. V. Indulg. f. 329.* Ibidem habetur de-
claratio Innocentii X. de V. Julii. 1650.

Quod præfata Indulgencia non revocetur
in Anno sancto.

Quantum ad Ecclesiam S. Mariae Angelorum, domus Ordinis Fratrum Minorum de Obs prope, & extra muros civitatis Assisen-
sis, Breve incipit: cum ob sacri. &c. Nihilominus ob communicationem Indulgientiarum, inter Ecclesias trium Ordinum S. FRANCIS-
CI à summis Pontificibus concessarum ex-
pressè & specificè (infra citandarum) judi-
co Ecclesias Monialium S. Claræ & Sororum
Tertiatarum de Pœnitentia, gaudere Indul-
gentiis concessis Ecclesiis Fratrum Menorum.
Quamvis enim S. Congregatio Indulgentiis
præposita anno 1715. responderit Dubio
hoc proposito: quod tenore illorum Brevium
(in quibus non fit mentio de Monialibus)
non censeantur Indulgientiae extensæ ad Eccle-
sias Monialium; nihilominus, postquam
allegatum fuit dari Apostolicas litteras, qua
expressè communicent Indulgencias tales Ec-
clesias Monialium; S. Congregatio censuit
resolutionem hujus dubii: esse differendam
donec similia Privilegia extensiva afferrentur
authenticè probata. Unde non videtur esse
dubitandum de participatione & communi-
catione inter tres Ordines à S. FRANCISCO
institutos. Subjicio interim hoc judicium Sa-
crae Congregationi, donec decidatur ab ea-
dem, & à Sanctissimo Domino nostro appro-
betur, quid pro certo tenendum sit.

Constitutio ab Innocentio XI.
renovata & confirmata.

XXIX. Pro observatione motus proprii
Leonis X. circa obedientiam à Mo-
nialibus præstandam Ministro Generali Ordini
Fratrum Minorum subiectis, ex Statutis tam
Generalibus, quam Provincialibus respectivè;
nec non contra Syndicos, Procuratores, &
Oeconomos ipsarum Monialium, qui juxta
tenorem Statutorum, & Decretorum fel. re-
cord. Clementis VIII. rationem reddituum,
bonorum, & expensarum, Monasteriorum
dictarum Monialium, Superioribus Ordinis
Fratrum Minorum reddere renuerint.

Venerabili F. Episcopo Angelo-Politano, &
dilectis Filiis nostris; & Sedi Apostolica
Nuntio in Regnis Hispaniarum residenti; ac
Scholastico Ecclœsia Salmanticensis, & eorum
cuilibet.

INNOCENTIUS Papa XI.

Venerabilis Frater, & dilecti Filii: Salutem,
& Apostolicam Benedictionem.

Exponi Nobis nuper fecit dilectus Filius
F. Franciscus Diaz à S. Bonav. in Rom.
Curia, pro Ultra-Mont. Familia, Obedientiæ
seu Directioni Ministri Gen. totius Ordinis
Fratrum Minorum subiecta, Commissarius
Generalis. Quod aliás à fel. record. Leone
X. Prædecessore nostro præviis litteris in
forma Brevis, sub die I. Julii. anni M.D.XVIII.
Pontificatus sui anno VI. præcipitur strictè
Monialibus S. Claræ, & aliis, sub Cura Fra-
trum Minorum existentibus, ut subjiciantur
Statutis factis, & faciendis, in Capitulis Ge-
neralibus, & Provincialibus Fratrum, utque
Abbatisæ tempore Visitationis teneantur
realiter suis officiis renuntiare, & aliás; prout
latius dicitur contineri in dictis litteris motu
proprio concessis, tenoris, qui sequitur; vi-
deli-

delicet à tergo : *Dilecto Filio nostro Christo-
phoro. Titulo S. Marie in Ara Cali, Presby-
tero Cardinali, totius Ordinis FF. Minorum
Generali Ministro. Intus verò. Leo Papa X.
Dilecte Fili. Salutem & Apostolicam Bene-
dictionem.*

Cùm (sicut accepimus, & magistra re-
rum te docuit experientia) in Generalibus &
Provincialibus Capitulis, per Fratres totius
Ordinis tui suis temporibus fieri solitis, cir-
ca salubrem eorundem Fratrum, ac sub eo-
rum Curâ, Sororum, & Monialium, viven-
di ordinem, eorumque felicem gubernatio-
nem, quām plurima salutaria ordinentur Sta-
tuta ; nonnullæ tamen Sorores seu Monia-
les aliquarum concessionum à Sede Aposto-
lica obtentarum prætextu, aut alias per eas
sumptâ occasione institutis ipsis impudenter
abjectis alium non verentur vivendi modum
sectari. Nos considerantes, ut æqualitatis
vigor, & ordo exposcit rationis, quod unu-
quisque illius debeat sequi vestigia, sub cu-
jus obedientiæ militat jugo. Motu proprio,
& ex certa scientia nostra, ac potestatis plen-
itudine, sub Excommunicationis sententia,
ac divini Judicii obtestatione, & æterni Ju-
dicii interminatione ; *S. Claræ, & universis,*
ac singulis sub Cura hujusmodi, nunc, & pro
tempore degentibus Sororibus, seu Monia-
libus præcipiendo mandamus: quatenus ipsæ
juxta Regulares in hac tenus celebratis, &
olim celebrandis Capitulis Generalibus, seu
Provincialibus editas, & factas institutiones,
ac desuper ab eorum Provincialibus, seu aliis
Superioribus traditam formam obedire te-
neantur, ut in earum assumptâ Professione
Altissimo famulatum impendere debeant;
quodque ipsa Sororum, seu Monialium Mo-
nasteria debite regantur & gubernentur, ac
illarum Abbatissæ circa sibi commissum offi-
cium summâ cum diligentia, omnique san-
ctimoniam, si non divino amore ? amotionis

saltem metu semper intentæ existant ; volu-
mus, &, ut præmittitur, mandamus : ut
dum annis singulis ab eatum Visitatoribus vi-
sitantur, & Abbatissæ ministerii abolutio-
nem à dictis Visitatoribus, juxta desuper *Ur-
bani IV.* Prædecessoris nostri editam constitu-
tionem, petere tenentur, nedum id verbo,
sed etiam facto realiter, & cum effectu face-
re, ac (si ipsis Visitatoribus videbitur, &
ipsa necessitas, ac etiam Monasterii exigeret
reformatio) acceptare cum effectu debeant,
& hujusmodi officium Abbatissæ in manus
ipsius Visitatoris dimittere teneantur; ita, ut
mera & libera Visitatori remaneat facultas,
ejusdem Sororibus, seu Monialibus, sub di-
cta, & aliis sibi visis sententiis, censuris, &
penis præcipiendi; ut circa alicujus Abbatissæ
electionem intendere debeant, aut alias
circa dictæ constitutionis tenorem proceden-
di, & Monialem, quæ Abbatissæ ministerium
hujusmodi gessit, juxta excessus exigen-
tiā corrigendi, accastigandi, & censuras,
aut penas hujusmodi iteratis vicibus aggra-
vandi, & alia in præmissis necessaria, seu
quomodolibet opportuna faciendi, & exe-
quendi.

Et nihilominus universis ac singulis Venera-
bilibus FF. Nostris, Archi-Episcopis, Episcopis
ac dilectis Filiis, Abbatibus, Prioribus, ac Pe-
sonis in Ecclesiastica Dignitate constitutis, &
Cathedralium, etiam Metropolitanarum Ec-
clesiarum Canonicis, aut alicui eorum motu
simili mandamus : quatenus dictis Visitato-
ribus in præmissis, efficaci præfido affisten-
tes faciant auctoritatē nostrā, eisdem Visita-
toribus (postquam pro parte eorum fuerint
requisiiti) per se, vel per alium, seu alios, om-
nibus & singulis præmissis pacifice frui &
gaudere, non permittentes, eos desuper quo-
modolibet molestari, ac eis auxilium, consil-
lium, vel favorem præstantes, contradictores
per supradictas, & alias eorum arbitrio im-
ponen-

ponendas penas, & Censuras compescentes, invocato (si opus fuerit) auxilio brachii saecularis. Non obstantibus fel. record. Bonifacii Papa VIII. etiam Prædecessoris Nostri, de una, & Concilii Generalis, de duabus diaetis, ac ultra certum numerum, personis, ad judicium non vocandis, & aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis ipsarum Sororum, seu Monasteriorum, monialium, etiam Juramento, Confirmatione Apostolicâ, vel quâvis Firmitate alia robora-
tis Statutis, & Consuetudinibus, Privilegiis, Indultis, & Litteris Apostolicis, eisdem Monasteriis, eorumque Abbatissis, Sororibus, & Monialibus, aut aliis quibusvis personis, etiam Archi-Episcopali, vel Episcopali Dignitate fulgentibus, per quoscunque Romanos Pontifices, aut Nos, & Sedem Apostolicam, nunc & pro tempore concessis, confirmatis, & approbatis, & desuper factis, & faciendis Decretis, & declarationibus. Quibus omnibus illorum omnium tenores, acsi de verbo ad verbum præsentibus insererentur, pro suffici-
enter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo ordine permansuris, hâc vice dunata-
xat specialiter & expreßè motu simili deroga-
gamus, cæterisque contrariis quibuscunque. Cæterum, quia difficile foret, præsentes litteras ad singula quæque loca (in quibus Fratres, & Sorores, seu Moniales hujusmodi illis indigerent) deferri; volumus, & prædi-
cta auctoritate decernimus: ut earum trans-
sumptis manu Notarii publici, & Sigillo aliqui-
cujus Prælati munitis, eadem prorsus fides in
judicio, & extra, exhibeat, acsi ipsæ origi-
nales litteræ ostensæ, vel exhibitæ forent. Da-
tum Roma apud S. Petrum sub Annulo
Piscatoris die I. Julii. M. D. XVIII. Ponti-
ficatus Nostri anno VI.

Cum autem, sicut eadem expositio sub-
jungebat, plures Abbatissæ & Moniales Mo-
nasteriorum, seu Conventuum in partibus

remotis, & præsertim in Indiis Occidentalibus existentium, eisdem litteris, quantumvis per Nos generaliter nuper confirmatis, con-
travenire non solum non vereantur, sed etiam Statuta, jussu piæ mem. Clementis Papa VIII. etiam Prædecessoris Nostri, edita, & alia in Ge-
nerali Capitulo anni M. DC. XXXIX. pro regulari disciplina & administratione re-
dituum annuorum, & Bonorum Monaste-
riorum, ac ratione illius à Fautoribus, Syndi-
cis, Oeconomis, & Procuratoribus reddendâ,
coram Ordinis Superioribus maturè etiam
edita, & in ultimo Capitulo Generali in alma
Urbe Romana Nostra habitu renovata, seu
denuo intimata in pluribus transgrediantur,
ac Mandata Superiorum Generalium, & Pro-
vincialium parvi pendant. Interest propterea
valde, ejusdem Exponentis pro interesse di-
ctorum Superiorum Generalium, & Provincialium (maximè cum prædicta litteræ Leonis Papa X. Prædecessoris Nostri, per Nos,
præviis aliis litteris, ut præfertur, confirmatis) comprehendant omnes Moniales S. Clarae, & alias sub Cura Fratrum Minorum exi-
stentes, & præcipue Abbatissam seu Priorissam, ac Monialium S. Elisabeth (primæ, seu secundæ Regulæ S. Clarae) Discalceatarum
nuncupatarum in civitate Mexicana degen-
tes, & Fautores, Syndici, Oeonomi, aut Pro-
curatores prædicti ad redditionem reddituum,
rationum, & bonorum Ordinis faciendam
juxta prædicta Statuta teneantur, dictarum
litterarum, ac Statutorum executionem re-
portare, non obstante forsitan contradictione
tam Monialium, quam Fautorum, Syndico-
rum, Oeconomorum, & Procuratorum præ-
dictorum adversariorum.

Ideo, ne litteræ & Statuta hujusmodi ca-
reant effectu; Nobis humiliter supplicari
fecit Exponens prædictus, ut ei in præmissis
opportunè providere de Bonitate Apostolicâ
dignaremur. Nos igitur eundem Exponen-
tem

tem à quibusvis Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti, aliisque Ecclesiasticis Sententiis, Censuris, & Pœnis, à Jure, vel ab homine, quâvis occasione, vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium tantum consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censes, hujusmodi Supplicationibus inclinati; Discretioni Vestræ, attentò, quòd (sicut dictus Exponens afferit) agitur inter exemptos; per præsentes committimus, & mandamus: quatenus vel duo, vel unus vestrūm (vocatis ad id vocandis) ad executionem dictarum litterarum, & Statutorum, juxta illorum formam & tenorem (prout de Jure & Autoritate Nostrâ procedatis, procedique mandetis, & faciatis, ac etiam prædictos Fautores, & Oeconomos ad dictorum Statutorum observantiam teneri declaratis. Non obstantibus præmissis Constitutionibus, ac Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Roma apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatorio. X. Febr. 1588. Pontificatus Nostri anno XII.

P. Franciscus. Datarius.

In Capitulo Generali Romæ proximè celebrato sanctum fuit, prout ex Decretis Diffinitorii Generalis Ultra-Montani apparet, quòd tenor præcedentis Constitutionis seu Mandati Apostolici in eis contenti executioni in Ultra-Montana Familia omnino mandetur.

C A P U T VIII.

Quando, quâ occasione, & quare S. FRANCISCUS instituerit Ordinem de Pœnitentia, qui est Tertius Ordo Seraphicus, etiam pro Sæcularibus, ad Vota solemnia non obligatis apostolicè approbatus.

XXX. **A**nno 1221. ex communiscriben-
tium calculo post absolute Assisi
Vinea Seraphica.

Ordinis Comitia Seraphicus Patriarcha per oppida vicina ferventissimè incepit prædicare pœnitentiam, præcipue in oppido Canarii prope Umbriam in Valle Spoletana; ita ut Oppidani omnes, & ex vicinis pagis, & civitatibus turmatim ad virum Dei confluerent, ejusque Prædicationis igne accensi, nullo pavore suspensi, nullâ curâ distracti, sese novis Pœnitentia Legibus vinciri velle significarent. Beatus Legislator, ne imbecilles mulieres, & facilè periculis expositas seu consortio, seu præsidio Maritorum privaret, nec viros uxorum licitâ, & optata societate orbaret, néve loca, urbésque penitus depopulari videretur, nec hos in Religiosorum Sodalitium recipere, nec illas intrâ Sanctimonialium Claustra recludere, consultum judicavit; hinc commune utrisque Institutum præscriptis. 14to. suæ plenæ conversionis anno. Quando (ut omne genus hominum tam sacerdotalium, quam Ecclesiasticorum facillimè, & sub suavi jugo Dei, in propriis ædibus Deo inservirent) Ordinem hunc Tertium suis Statutis firmavit, legibus communivit, & propriâ Regulâ corroboravit. Cujus Regulæ inventores [ait Bernard. de Bufo p. 2. Rosar. Serm. 27. pa. 2. §. quoad primum.] non fuerunt Fratres Minores, non aliquis Episcopus, non Doctor, non Congregatio aliqua, sed Seraphicus FRANCISCUS illam Spiritu S. prædocente instituit. Vide desuper innumeros testes apud Lucam Wading. op. S. Franc. 10. 2. pa. 221. de Reg. Tert. & Nicolaum 4. in Bulla Confirm. & in ipsa Formula Profess. Leo. X. in Constit. inter cetera pro Tertiis. Clem. V. in Clementina. cum &c. de Sent. Excomm. ubi ait: FF. & Sorores de Pœnitentia Tertiis Ordinis, quem S. Franciscus instituit. Et Clemens VII. Constit. ad uberes fructus aperte fatetur S. FRANCISCUM esse Autorem Regulæ, quam profitentur Tertiarii. Et S. Bonav. c. 4. vita S. Franc. asserit:

E

rit;